

219. ἢ τοι τῆς διανοίας ὄψις ἄρχεται ὅξυ βλέπειν ὅταν ἢ τῶν ὀμμάτων τῆς ἀκμῆς λήγειν ἐπιχειρῇ· σὺ δὲ τούτων ἔτι πόρρω. Καὶ γὰρ ἀκούσας, Τὰ μὲν παρ' ἐμοῦ, ἔφην, ταῦτά ἐστιν, ὧν οὐδὲν ἄλλως εἴρηται ἢ ὡς διανοοῦμαι· σὺ δὲ αὐτὸς οὕτω βουλευοῦ ὅτι σοί τε ἄριστον καὶ ἐμοὶ ἡγή. Ἀλλ', ἔφη, τοῦτό γ' εὖ λέγεις· ἐν γὰρ τῷ ἐπιόντι χρόνῳ (b) βουλευόμενοι πράξομεν ὃ ἂν φαίνεται νῶν περὶ τε τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἄριστον. Ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσας τε καὶ εἰπῶν, καὶ ἀφείδω ὥσπερ βέλη, τετρῶσθαι αὐτὸν ὤμην· καὶ ἀναστάς γε, οὐδ' ἐπιτρέψας τούτῳ εἰπεῖν οὐδὲν ἔτι, ἀμφιέσας τὸ ἰμάτιον τὸ ἐμαυτοῦ τοῦτον—καὶ γὰρ ἦν χειμῶν—ὑπὸ τὸν τρίβωνα κατακλινεῖς τὸν τουτοῦ, περιβαλὼν τῷ χειρὶ τούτῳ τῷ (c) δαιμονίῳ ὡς ἀληθῶς καὶ θαυμαστῶ, κατεκείμεν τὴν νύκτα ὅλην. καὶ οὐδὲ ταῦτα αὖ, ὦ Σώκρατες, ἐρεῖς ὅτι ψεύδομαι. ποιήσαντος δὲ δὴ ταῦτα ἐμοῦ οὗτος τοσοῦτον περιεγένετό τε καὶ κατεφρόνησεν καὶ κατεγέλασεν τῆς ἐμῆς ὥρας καὶ ὕβρισεν—καὶ περὶ ἐκεῖνό γε ὤμην τί εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταί· δικασταὶ γὰρ ἐστε τῆς Σωκράτους ὑπερηφανίας—εὖ γὰρ ἴστε μὰ θεοῦς, μὰ θεάς, οὐδὲν περιττότερον καταδεδαρθηκώς (d) ἀνέστην μετὰ Σωκράτους, ἢ εἰ μετὰ πατρὸς καθυῦδον ἢ ἀδελφοῦ πρεσβυτέρου. Τὸ δὴ μετὰ τοῦτο τίνα οἶσθέ με διάνοιαν ἔχειν, ἡγούμενον μὲν ἠτιμάσθαι, ἀγάμενον δὲ τὴν τούτου φύσιν τε καὶ σωφροσύνην καὶ ἀνδρείαν, ἐντετυχηκότα ἀνθρώπῳ τοιούτῳ οἶω ἐγὼ οὐκ ἂν ὤμην ποτ' ἐντυχεῖν εἰς φρόνησιν

Γιατί, σε βεβαιώνω, η ὄραση του μυαλού τότε αρχίζει να βλέπει με τρόπο έντονο και διαυγή, όταν η ὄραση των ματιών εισέρχεται στη φάση της παρακμής· και συ είσαι ακόμη πολύ μακριά απ' αυτά».

Κι εγώ, αφού άκουσα αυτά, είπα: « Άκουσες ότι είχα να πω και από αυτά δεν ειπώθηκε τίποτα διαφορετικό από εκείνα που σκέφτομαι. Εσύ όμως ο ίδιος να σκεφτεῖς τι θεωρεῖς ότι είναι το πιο καλό για σένα και για μένα».

«Σωστά μιλάς,» είπε. « Στις μέρες που θα ῥθουν θα εξετάσουμε και θα κάνουμε εκείνο που φαίνεται το πιο καλό για μας και σ' αυτή και στις άλλες υποθέσεις μας»

Αφού αυτά τα λόγια ανταλλάξαμε, επιτέλους τον άφησα και νόμιζα ότι είχε τραυματιστεί σαν από βέλος. Και, αφού σηκώθηκα, χωρίς να του δώσω την ευκαιρία να πει κάτι επιπλέον, φόρεσα αυτό εδώ το παλτό μου – μην ξεχνάτε πως ήταν χειμῶνας – και, αφού ζάρωσα κάτω από τον μανδύα αυτού εδώ του ανθρώπου, αγκάλιασα με τα δυο μου χέρια αυτό το πραγματικά θεϊκό και θαυματουργό πλάσμα και κοιμήθηκα δίπλα του τη νύχτα ολόκληρη. κι ούτε σ' αυτά, Σωκράτη, θα πεις ότι ψεύδομαι. Αφού λοιπόν έκανα αυτά, εκείνος τόσο βαθιά κατέκτησε και περιφρόνησε και περιγέλασε εμπαικτικά και πρόσβαλε το δικό μου νεανικό άνθος – και εκείνο βέβαια πίστευα ότι έχει κάποια αξία, κύριοι της κριτικής επιτροπής, γιατί πράγματι είστε κριτές της περηφάνιας του Σωκράτη – να ξέρετε καλά ότι , αφού είχα πλαγιάσει με το Σωκράτη δεν ξύπνησα λιγότερο άβολα και παράξενα απ' ότι αν είχα κοιμηθεί με τον πατέρα μου ή το μεγαλύτερο αδερφό μου.

Μετά από αυτό λοιπόν, μπορείτε να φανταστείτε ποιες ήταν οι σκέψεις μου, που ένιωθα μεν ατιμασμένος, αλλά που γοητεύτηκα απ' την ακεραιότητα του χαρακτήρα, τη σωφροσύνη και την ανδρεία του και που είχα συναντήσει έναν άνθρωπο στο μυαλό και στην αντοχή τέτοιο που ούτε στα όνειρά μου πίστευα ότι θα συναντήσω;

καὶ εἰς καρτερίαν; ὥστε οὐθ' ὅπως οὖν ὀργιζοίμην εἶχον καὶ ἀποστερηθείην τῆς τούτου συνουσίας, οὔτε ὅπη προσαγαγοίμην (ε) αὐτὸν ἠπόρουν. εὖ γὰρ ἤδη ὅτι χρήμασί γε πολὺ μᾶλλον ἄτρωτος ἦν πανταχῆ ἢ σιδήρῳ ὁ Αἴας, ᾧ τε ᾧμην αὐτὸν μόνῳ ἀλώσεσθαι, διεπεφεύγει με. ἠπόρουν δὴ, καταδεδουλωμένος τε ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ὡς οὐδεὶς ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου περιῆα. ταῦτά τε γὰρ μοι ἅπαντα προυγεγόνει, καὶ μετὰ ταῦτα στρατεία ἡμῖν εἰς Ποτεΐδαιαν ἐγένετο κοινὴ καὶ συνεσιτοῦμεν ἐκεῖ. πρῶτον μὲν οὖν τοῖς πόνοις οὐ μόνον ἐμοῦ περιῆν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων—ὅπότε ἄναγκασθεῖμεν ἀποληφθέντες που, οἷα δὴ ἐπὶ στρατείας ἀσιτεῖν, οὐδὲν ἦσαν οἱ ἄλλοι πρὸς τὸ καρτερεῖν—

Ἔτσι λοιπόν δεν μπορούσα να βρω ούτε ένα λόγο για να θυμώσω μαζί του και να στερηθώ τη συντροφιά του και ούτε μου ήταν πρόχειρο το πως να τον δελεάσω.

Γιατί γνώριζα καλά ότι ήταν απ' όλες τις πλευρές άτρωτος στα χρήματα πολύ περισσότερο απ' ότι ο Αΐαντας στο δόρυ, κι αυτό που πίστευα πως είναι το μόνο από το οποίο θα κατακτηθεί, μου είχε ξεφύγει.

Ὡστόσο ἐνιωθα σα χαμένος, και περιφερόμουν με μάταιες συζητήσεις έχοντας κατασκλαβωθεί από άνθρωπο ὅπως κανένας από ἄλλον κανένα. Και ὅλα αὐτά μου εἶχαν συμβεῖ πρωτύτερα.

Αργότερα συνυπηρετούσαμε μαζί στην εκστρατεία της Ποτίδαιας και παίρναμε μαζί το συσσίτιο. Πρώτα - πρώτα λοιπόν ὄχι μόνο ἐμένα, ἀλλὰ και ὅλους τους ἄλλους ξεπερνούσε στην αντοχή και στην καρτερία. – Και κάθε φορά που εἶχαμε πρόβλημα τροφοδοσίας, γεγονός συνηθισμένο στις εκστρατείες, και ἔπρεπε να τη βγάζουμε νηστικοί οἱ ἄλλοι δεν ἦταν τίποτα μπροστά του στην υπομονετικὴ ἐγκαρτέρηση. –